

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

51. An juspat. transeat ad creditorem, cui datum sit pignus universitatis bonorum, in qua existit jusp.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 50. Utrum etiam juspatr. hereditarium transeat ad fidei commissarium, vel usufructuarium universalem seu omnium bonorum?

Respondeo primò: juxta sententiam communiorem hoc juspatr. non transit ad fidei commissarium, sed remanet penes heredem directum, eò quòd juspatr. hereditarium videatur sequi heredem, non alium; sitque non minùs religiosum, & non respiciat commodum pecuniarum, quàm jus sepulchrorum, quòd juxta *l. quia proinde. ff. ad Trebellian. s. c. restituta* hereditate remanet apud heredem, videatur idem de eo dicendum, quòd de patronatu libertorum, qui juxta *l. si patroni. ff. ad Trebellian.* penes heredem gravatum manet, & nequaquam transit ad fidei commissarium. Ita sentiunt Covar in *c. Raynatus. de testam. n. 8. & l. 2. var. res. d. c. 18. n. 2. Barb. in c. l. h. r. apud Pirh. num. 54. Lott. l. 2. q. 11. n. 37.* citans pro hac sententia num. 29. Barth. in *l. quia proinde. §. si restituta & n. 33. Bald. in l. final. c. de edito divi Adrian. Lamb. Fusarium, Riminald. & c.* dicens esse sententiam communem.

2. Contrarium nihilominùs teneant Molin. de primog. cap. 24. à num. 7. & alter Molin. de just. d. 118. in fine Gurtier. de tutor. p. 3. c. 29. n. 15. apud Castrop. loc. cit. n. 4. Zoëlius ad h. r. n. 22. & de usufructuario universali expressè Corrad. lib. 4. c. 5. n. 1. Barb. Jur. Eccl. l. 3. c. 12. n. 232. citans Campan. Cenedum Riccium & c. eò quòd ad fidei commissarium universalem transit hereditas, adeoque & juspatr. ei annexum: cui non obstat, ut Pirh. n. 55. quòd in hoc casu Juspatr. non acquiritur jure hereditario; nam suapte naturà sequitur eum, ad quem bona universalia transeunt, non tanquam aliquid hereditarium, sed tanquam aliquid annexum rerum universitati, cum qua transit. Item quòd usufructuario universali conceduntur omnia jura realia & personalia utilia, potè tque juspatr. alienari inter vivos titulo universali, adeoque & ex testamento. Castrop. *ibid.*

3. Mediam viam ingreditur Castrop. citans pro se Garc. pag. 5. cap. 9. num. 18. admittitque juspatr. hereditarium reale, nimirum quòd annexum est alicui villæ vel castro, translato in fidei commissarium castro, transire simul in illum tanquam accessorium. Nec obstat citatas leges, cum magna sit disparitas inter jus sepulchrorum, & inter juspatr. libertorum, & inter jusp. de quo hic, ut videre est apud Molin. de primog. Jus verò patronatùs personale negat transferri in fidei commissarium aut usufructuarium universalem; eò quòd illud transferri non possit contra voluntatem institutoris; is autem id applicuit Titio, ejusque heredibus & successoribus, quo nomine non venit fidei commissarius vel usufructuarium universalem. Insuper haeres gravatus restituens hereditatem fidei commissario non propriè hereditatem, sed bona per hereditatem accepta restituit; neque cum fidei commissarium heredem facit; adeoque fidei commissarius & usufructuarium per hanc restitutionem non fiant haeres, ergo nec patroni.

4. Unde etiam ad fundamentum oppositæ sententiæ responder, negando hereditatem formaliter talem transferri ad fideicommissarium, sed solum hereditatem materialiter, hoc est bona hereditatis; jus verò patronatùs hereditarium annexum esse solummodo, & sequi hereditatem

formaliter talem. Similem distinctionem vide apud Lott. loc. cit. n. 35. ubi ex Paulo à Castro ait, per hereditatis restitutionem factam fideicommissario non transire feuda, ut potè quæ non sint ut res hereditaria; sed propter hereditatem, hoc est, non sunt jura hereditaria, seu non habentur jure hereditario, habentur tamen & deveniunt ad heredem occasione hereditatis. Unde videndum, an, quòd de facto transit ad heredem, acquiratur ei alio titulo, quàm hereditario v. g. ex pacto & providentiâ majorum, ut in feudo, & in ipso etiam iure sepulchri, si familiare est.

5. Similiter ad alterum oppositæ sententiæ fundamentum dicit Castrop. fidei commissario & usufructuario universali competere omnia jura realia & personalia, quæ heredi competunt ob bona hereditatis; non verò ea jura, quæ competunt heredi præcisè iure sanguinis vel successione; jus autem patronatùs hereditarium personale habeatur non ex bonis acceptis, sed ex sanguine, vel ex successione; ac proinde non communicato sanguine vel successione transferri nequit. Ac denique est juspatr. personale etiam ex testamento legari possit, vel etiam expressè constitui ab institutore, ut obveniat quoque cum universitate bonorum fideicommissario, ut Garc. apud Pirh. loc. cit. non tamen sic cenferi ab eo institutum, aut juspatr. alienatum & legatum, eo ipso quòd fidei commissarium aut usufructuarium universalem constituerit. Ita Castrop. Idem vult Lott. cit. n. 37. dum ait: Rotam in una *Maceraten. jurispatr. 5. Decemb. 1625.* adhærentem huic sententiæ negativæ agnovisse tamen, id non esse ex natura rei; quia nimirum patronatus sit intransmissibilis ad fideicommissarium; sed provenire id ex mente testatoris, quin & ut Card. de Luca. de jurispatr. d. 56. n. 4. ubi agitur de fidei commissio universali, utrum in eo includatur juspatr. & sic transeat ad fideicommissarium, est quæstio potius voluntatis quàm potestatis, & d. 60. n. 3. quæstio ista est puri facti, & ambiguae voluntatis, certam & determinatam regulam non recipiens. Unde etiam, ubi non solum de expressa, sed etiam tacita & conjecturali voluntate testatoris constat, facile & levibus etiam ex conjecturis receditur ab illa regulâ: juspatr. non transire in fidei commissarium, quam ait rotam & curiam potius in quandam reverentiam antiquitatis tenere, quàm quòd probabilis ratio aliqua sic suadeat.

Questio 51. Num juspatr. transeat quoque ad creditorem, cui datum est pignus universaliis bonorum, in qua existit juspatr.

Respondeo negativè, Bart. juris Eccl. l. 3. c. 12. n. 237. citans Lamb. l. 1. p. 2. q. 9. art. 2. n. 3. Cened. qq. cam. l. 1. q. 10. m. ult. Roch. v. ipse. n. 60. Garc. p. 5. c. 5. n. 10. & 11. Castrop. cit. p. 4. n. 14. Corrad. l. 4. c. 5. n. 3. juxta c. cum Bertholdus. de sent. & res. judic. nam uti rei oppignorata, ita nec istius jurispatr. dominium ullum aut possessio in creditorem transfertur; sed solum nuda detentio, usque dum debitum persolvatur à domino; ad faciendam autem præsentationem, dominium vel saltem possessio istius jurispatr. requiritur juxta c. querelam. de elect. & c. consultationibus. h. t. Barb. loc. cit. sed nec ex actione pignoratitia transfertur in creditorem jus utendi pignore, quia pignus conceditur solum ad debiti securitatem, ac proinde omnis usus pignoris, qui huic securitati non obest, remanet debitori: usus autem

autem patronatus nequaquam obest securitati debitori Castrop. *cit. n. 14*, quin & licet creditor talis ex re oppignorata sibi fructus aliquos percipere valeat; & presentatio ipsa sit quidam fructus jurispatr. presentare tamen non potest creditor, ut constituitur *cit. c. cum Bertholdus*, juncta gl. nam creditor, si percipit fructus, hos percipit nomine debitoris, eoque soluto debito tenetur restituere, vel in forem computare, seu cum credito compensare juxta *c. 1. & 2. de usuris*; fructus autem, qui consistunt in presentatione, nec debitori possunt restitui, neque cum credito compensari, *Corrad. loc. cit.* Porro qualiter, dum conventionem factam cum creditore de facienda per eum presentatione, dum ea per illum facta est, nulla committatur usura, cum usura reperitur in receptione rei pretio aestimabilis, vide apud Barb. *loc. cit.*

2. Quod dictum de creditore, idem ob eandem rationem est de depositario, penes quem depositum castrum, cui annexum juspatr. ut pote cujus nec dominium, nec possessio in eum transit. Barb. *loc. cit. num. 230.*

Questio 52. Vtrum juspatr. transeat in conductorem castri vel villa, cui annexum est?

Respondeo: juxta communioem, quam tenent Abb. in *c. ex literis. n. 5.* Lamb. *l. 1. p. 2. q. 8 art. 2.* Roch. *v. ipse q. 26. n. 54.* Molin. *de primog. l. 1. c. 24. n. 2.* Menoch. *conf. 90.* Riccius *resol. 192. n. 2.* & alii apud Barb. *loc. cit. n. 225.* Item Garc. *p. 5. c. 6. n. 10.* transire in illum, dum locatio facta ad longum tempus; secus si ad breve; id enim velle videtur textus *c. ex literis*, dum ait: *juspatr. transire in conductorem villa data ad firmam.* Facit etiam, quod locatio ad modicum tempus nullum dominium, nullamve possessionem transferre soleat, ut docet J. c. in *l. non solet. ff. locati*; uti facit locatio ad longum tempus, puta decennium. Unde etiam censet. Garc. *loc. cit. n. 11.* contra Zerol. in *pr. Ep. p. 1. v. juspatr. du. 8.* adhuc non transire in conductorem locacione facta ad breve tempus, etiam si aliter inter conductorem & dominum cautum seu conventum sit. Putant tamen plures cum Paul. a castro *vol. 1. conf. 262.* textum illum *c. ex literis* procedere solum, ubi translatum est dominium utile; nimirum cum datur in feudum sive emphyteusim, tunc enim firmam ibi importare emphyteusim, Barb. *loc. cit.* Nec desunt, qui velint idem esse, dum castrum ad modicum tempus locatur, & de hoc quoque procedere dispositionem *c. ex literis*, ideo quod per locacionem etiam ad modicum tempus transeat commoditas rei locatae in conductorem, ita ut liceat ei uti, frui re locata, adeoque etiam transire jus presentandi, seu presentacionem, quae est fructus quidam jurispatr. quemadmodum etiam per locacionem beneficii ad modicum tempus jus decimandi forte annexum beneficio transit in conductorem; pro hac sententia citat Barb. *gl. in cit. c. ex literis v. ad firmam.* Host. *vid. Zabarell. q. 1.* Campan. *rub. 1. c. 13. n. 358.* Et sic sentit Castrop. *cit. p. 4. n. 13.* tametsi *d. 2. p. 28. n. 8.* dicat conductorem proprie talem non posse beneficia conferre, quia adest Dominus qui conferat, & in conductione non intelliguntur fructus spirituales concedi, citatque pro hoc Azor *p. 2. l. 6. c. 25. q. 18.* Guttier. *de tutel. p. 3. cap. 29. num. 16.*

Questio 53. Vtrum castro aut bonis sequestratis, quibus annexum juspatr. illud transeat ad sequestrum, ita ut is, dum durante sequestro vacaverit beneficium, cujus presentatio ad sequestrata bona pertinebat, presentare possit?

Respondeo affirmative: Barb. *loc. cit. n. 233.* citans Gonz. *ad reg. 8. gl. 23. n. 17.* Reginal. in *pr. fori penit. l. 30. t. 2. n. 245.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 25. q. 17.* Ricc. *tr. de noviss. probat. jurispatr. resol. 192. n. 7.* & c. Garc. *p. 5. c. 6. n. 1.* citans Lamb. *p. 2. l. 1. q. 9. art. 3.* Gigas *de pens. q. 72. n. 3.* Coraf. *de benef. p. 2. c. 6.* Guttier. *l. de tutel. 3. p. c. 7.* (qui etiam cum Lamb. id admittit, etiam si juspatr. de per se sequestratur) & plures alios. Idem est de sequestro dignitatis, beneficii quibus annexa est alicujus beneficii provisio. Castrop. *d. 2. p. 28. n. 5.* non solum enim quod ad temporalia, sed etiam quod ad spiritualia est administrator rei sequestratae, eique fructus colligit, quibus ut dictum, annumeratur presentatio.

2. Nec obstat, quod dictos fructus colligat nomine alieno, propter quod dictum supra juspatr. non transire ad creditorem, cui castrum oppignoratum; nam sequestrator administrat & exercet omnia jura rei sequestratae, non quidem nomine illius, qui in causa victurus est, eoque sub lite est, & proflus ignoretur, quis victurus sit, sed nomine judicis & superioris (nimirum, dum sequestrator est necessarius) qui illum verum administratorem constituit. Nec potest tunc Dominus ea exercere, adeoque nec presentare; creditor autem pignoris ideo non potest presentare, quia adest persona legitima, quae presentat, nempe verus Dominus. Garc. *cit. n. 1. & n. 6.* Nec etiam obstat, quod sequestrator debeat fructus rei sequestratae reservare victori; hoc enim verum est de fructibus, qui servari possunt, & ex quorum perceptione sequestrator redditur ditior, qualis fructus non est provisio beneficii. Castrop. *cit. p. 28. n. 6.*

3. Verum tamen haec procedere in sequestratione voluntaria, quae fit voluntate & consensu partium (utpote in qua possessio transit in sequestrum, secus ac in sequestratione necessaria, hoc est, quae fit auctoritate judicis, nisi expresse aliter cautum sit, ut cum communi Garc. *l. c. n. 18.* citans quamplur.) non verò in sequestratione necessaria, ait Barb. *loc. cit. n. 234.* citans Coraf. *l. 3. miscellan. c. 2. n. 12.* Carotium *de sequestro. p. 1. q. 4. n. 2.* & c. contrarium tamen docet probabilius Castrop. *loc. cit.*

4. Porro quod dictum, sequestrum posse presentare, intelligi debet supposita capacitate personae, Garc. *n. 14.* ita ut sequestrator laicus presentare nequeat, dum jus presentandi spectat ad Ecclesiam, praeterea, beneficium, sequestrata; eoque quod quando laicus deputaretur sequestrator alicujus dignitatis vel beneficii, solum censeatur deputatus ad temporalia; secus dum alia bona temporalia sunt sequestrata, vel juspatr. laicale de per se sequestratur. Garc. *n. 15. & 16.* Castrop. *cit. p. 28. n. 7.*

5. Denique dum sequestratio Ecclesiae, de qua contenditur, facta non est, & pendente lite accidat vacatio, ad quem tunc pertineat jus presentandi, vide apud Garc. *n. 21.*

